

og det samme mener ogsaa jeg; der er i Lovforslaget overordentlig mange Bestemmelser, der særlig værne om Tyendets Ret. Den betydningsfuldeste af dem alle forekommer mig at være den, at hvis et Tyende bliver sygt i Tjenesten, har det Ret til Løn og Kost, saa længe det befinder sig i Tjenesten. Hvor uheldigt vilde et løst Tyende, der ikke havde Tyendeloven at støtte sig til, ikke være stillet, hvis det bliver sygt i sin Tjeneste uden at have noget egentligt at støtte sig til? Det vilde nærmest være hjemfaldet til at søge sin Hjemstedskommune, og hvis det ikke har Forældre, der kunne støtte det, eller saadanne Forhold, at det ad anden Vej kan støttes, bliver det næsten nødt til at gaa ind under Fattigvæsenet. Her mener jeg, der er en væsentlig Beskyttelse for Tyendet. Der er ogsaa mange andre Ting, som jeg dog ikke nu skal komme ind paa.

Selv det ærede Medlem for Aarhus nordre Kreds (Sabroe) vil jo erkende, at der ved Siden af adskillige mindre gode dog ogsaa er mange gode Husbønder, der virkelig værne om Tyendet. (Sabroe: De fleste!). Det ærede Medlem siger: de fleste, og deri er jeg enig med ham. Selv om der maaske kan paavises enkelte uheldige Eksemplarer, bør man ikke derfor bortkaste en Institution, som ellers i mange Forhold virker gavnligt. Og naar det ærede Medlem fremkom med adskillige Eksempler paa Raahed, hvor det var gaaet ud over Dreng eller unge Piger, maa jeg dog gøre opmærksom paa, at det var rent kriminelle Sager, og det er ganske urimeligt at ville paastaa, at disse Eksempler have deres Grund i Tyendeloven eller i, at Husbønderne ikke skulde varetage Tyendets Interesser. Thi den Slags Raahed, som det ærede Medlem nævnedes, at der var skaaret Ridser i Ryggen af en Dreng og hældt Pibesauce i, kan man træffe ogsaa udenfor Tjenesteforhold. Derfor synes det mig ganske uberettiget at bruge den Slags Eksempler som Argument imod Tyendeloven.

Men foruden den rent materielle Interesse, som for Tyendet er forbundet med Tyendeloven, forekommer det mig, at ogsaa moralsk set have Tyendeloven og det Baand, som derved lægges paa unge Men-

nesker, deres Betydning. Der er sandelig Løshed nok i Forholdene, og det forekommer mig, at det dog har en vis opdragende Betydning for unge Mennesker, at de ere bundne til at opfylde en Forpligtelse, de have paataget sig. Det sker der ingen Skade ved. Desværre er der Tendenser til, at vi efterhaanden i mange Retninger blive et noget blødt og slapt Folk. Vi trænge i Virkeligheden snarere til at styrkes i den Henseende. At Pligtfølelsen kommer til at spille en Rolle, styrker Karakteren i ikke saa ringe Grad, og ville vi se tilbage paa vor Ungdom, tror jeg, vi alle ville erkende, at vi ingen Skade have taget af at være i Tjenesteforhold, hvor vi havde en Pligt at varetage, og have aldrig fortrudt det, naar vi have fulgt den fuldt ud. (Sabroe: Da blev der klaget meget mere over Tjenestefolkene end nu!). Det kan nok være, men fordi der er enkelte skabede Faar, er det ikke sagt, at hele Flokken bliver smittet. Det er min Mening, at de, der prædike alt for stærkt for de unge om fuld Frihed ogsaa i disse Forhold, ere ikke de unges absolut sande Venner, men der er noget sandt ved det gamle Ord, at den, der aldrig har lært at lyde, lærer heller aldrig at byde. (Stemmer: Naa! Naa!). Jo, saaledes er det; unge Mennesker have ingen Skade af at lære at lystre. Allerede under den bestaaende Lov ere Forholdene løse nok, og Løsheden har sin bestemte Aarsag. Jeg erkender ganske vist, at der Gud ske Lov ikke er overordentlig mange Retssager angaaende Tyendeforhold, men naar der ikke er flere, er Grunden simpelt hen den, at Husbonden ikke kan udrette meget overfor det Tyende, der forlader sin Tjeneste ulovligt, thi som oftest ere Husbønderne nu saa humane, at de ikke nægte Tyendet ret store Forskud paa Løn, og naar de give det, ser man meget ofte et Tyende forlade Tjenesten ulovligt netop paa en Tid, hvor det har sin store Betydning for Husbonden at beholde det. Og hvad skal Husbonden gøre? Efter Loven har han Adgang til Erstatning, dels ved Tilbageholdelse af Lønnen, dels i det, som Tyendet kan blive dømt til at betale, men hvorledes skal han faa sit Krav gennemført? Loven siger, at han skal stævne Tyendet i den Jurisdiktion,